

Kurt Johansson
Morgan Norberg
Anna-Carin Wallin

Äldreförvaltningen

Genomlysning av äldreomsorgen i Haninge kommun - effekter av genomförda åtgärdsprogram

1. SAMMANFATTNING

Kommunfullmäktige beslutade 2015-05-11 att en externt utförd genomlysning av äldreförvaltningen skulle genomföras. I februari 2016 bereddes äldrenämnden tillfälle att yttra sig över rapporten. I samband med detta redovisades ett åtgärdsprogram från äldreförvaltningen utifrån genomförd genomlysning. Redan 2015-05-21 hade dock beslut tagits i äldrenämnden om genomförande av ett åtgärdsprogram.

Då kommunstyrelsen behandlade rapporten från genomlysningen och förvaltningens kommentarer till rapporten, beslutades att kommunstyrelseförvaltningen skulle återkomma till kommunstyrelsen med en uppföljning av de insatta åtgärderna i äldrenämnden, vid KS första sammanträde 2017. Föreliggande rapport från äldreförvaltningen utgör ett underlag för denna uppföljning.

Den totala ekonomiska effekten av genomförda åtgärder bedöms för 2016 vara cirka 17,8 mnkr. Den tillkommande effekten 2017 beräknas vara 7,6 mnkr.

2. BAKGRUND

Kommunfullmäktige beslutade 2015-05-11 att en externt utförd genomlysning av äldreförvaltningen skulle genomföras. Genomlysningen utfördes av EY. I februari 2016 bereddes äldrenämnden tillfälle att yttra sig över rapporten. I samband med detta redovisades ett åtgärdsprogram från äldreförvaltningen

utifrån genomförd genomlysning. Redan 2015-05-21 hade dock beslut tagits i äldrenämnden om genomförande av ett åtgärdsprogram.

Då kommunstyrelsen behandlade rapporten från genomlysningen och förvaltningens kommentarer till rapporten, beslutades att kommunstyrelseförvaltningen skulle återkomma till kommunstyrelsen med en uppföljning av de insatta åtgärderna i äldrenämnden, vid KS första sammanträde 2017. Föreliggande tjänsteutlåtande innehåller äldreförvaltningens underlag till denna uppföljning.

3. EFFEKTER AV BESLUTADE ÅTGÄRDER

Äldrenämnden beslutade 2015-05-21 om att nedanstående effektiviseringsåtgärder skulle genomföras. I höger kolumn redovisas bedömda effekter.

Nr	Åtgärd	Effekter
1	Införa poliklinisk omsorg inom korttidsboende	Efterfrågan på insatsen har inte förelegat. Aktuella kunder har hanterats av Trygg Hem istället. Fortsatt utveckling av konceptet ska ske.
2	Samordna utnyttjande av lokaler med socialförvaltningen och andra förvaltningar	Görs vid behov. Exempel: Mötesplats Jordbro. Marginell ekonomisk effekt.
3	Reducera antalet tom dygn inom vård- och omsorgsboende och korttidsboende	Beläggning på interna korttidsplatser är 95 %, oförändrad. Externa platser ersätts endast för belagda dygn. Rutinerna fungerar bra. Det genomsnittliga antalet tom dygn på vård- och omsorgsboende är oförändrat.
4	Mobilisera ytterligare insatser för att reducera sjukfrånvaron	Insatser sker löpande. Inga positiva ekonomiska effekter ännu. Ny projektplan framtagen.
5	Försäljning av tjänster och samutnyttjande av utbildningsresurser	Endast marginella effekter
6	Reducera omfattning av förebyggande	Minskad bemanning 1,5 å ger en kostnadsminskning

	hembesök	med 650 tkr, helårseffekt 2016.
7	Förtäta dagverksamheten	Sker löpande. Förvaltningen kan lämna kompletterande uppgifter efter årsbokslutet.
8	Utreda de organisatoriska förutsättningarna för förvaltningens hälso- och sjukvårdsverksamhet	Utredning genomförd. Ingen ekonomisk effekt. Beslut: Status Quo.
9	Samordna utredning/ handläggning av färdtjänst/ riksfärdtjänst med socialförvaltningen	Genomfört. Kvalitetsmässiga samordningsvinster föreligger och suboptimering undviks.
10	Utreda eventuell avveckling av seniorbostadskön i samband med översyn av framtida former för mellanboende	Utredning genomförd av förvaltning. Ej behandlat i ÄN ännu.
11	Omförhandla hyreskontrakt med Haninge Bostäder	Hyra för Tallhöjden omförhandlad: Justering från 3 till 1 procent. 2% på 8,9 mnkr ger 180 tkr från 2017 och framåt. Övriga fastigheter omförhandlas under 2016/2017 men effekterna slår igenom tidigast under 2018.
12	Utreda möjligheten att lägga hemtjänst på Dalarö på entreprenad eller utförande via lov-utförare	Intern organisationsförändring genomförd i stället. Ingen ekonomisk effekt.
13	Ta betalt för delegeringar från Stockholms läns landsting	SLL har avböjt. ÄF Haninge kommun utför ej delegeringar längre på uppdrag av SLL.
14	Reducera personal vid träffpunkter	Under 2016 har 1,0 åa tagits bort på Djurgårdsplan och 1,0 åa i Brandbergen. Helårseffekt på båda ställena 2016 och framåt besparing blir cirka 800 tkr

		<p>totalt per år.</p> <p>Under 2017 sker en minskning även på Tallhöjden med 1,0 åa. Denna beräknas få effekt från januari 2017 med 400 tkr.</p> <p>Parkvillans bemanning sänktes redan från sommaren 2015 med 1,0 åa, vilket minskade kostnaderna 2016 jämfört med 2015 med cirka 200 tkr.</p>
15	Omvandla korttidsplatser på Hagagården	<p>Genomfört</p> <p>Kvalitetsvinster för enskilda men inga ekonomiska effekter.</p>
16	Avveckla lokal kundundersökning	<p>Genomfört</p> <p>Ekonomisk effekt: 120 tkr</p>
17	Genomföra en översyn av resursfördelningssystemet	<p>Genomfört</p> <p>Vårdresursmätning slopad</p> <p>Ekonomisk effekt: 2016</p> <p>40000 timmar mindre i ersättning 13,5 mnkr</p> <p>2017: 7 mnkr</p>
18	Införa andra rutiner vid begäran om offerter i samband med beslut om bostadsanpassningsbidrag	Ingen ekonomisk effekt
19	Förbättra uppföljningen av insatser på korttidsboenden genom frekvent närvaro av biståndshandläggare och uppföljningsansvar för respektive korttidsenhet	<p>Verkställs från november</p> <p>Omorganisation genomförd</p>
20	Använda videokonferenser vid	<p>Ej verkställt.</p> <p>Teknikförutsättningar</p>

	vårdplanering där så är lämpligt	behöver förbättras: olika teknisk plattform hos olika vårdgivare.
21	Reducera antalet inköpare inom verksamheten	Genomfört via kommungemensamt projekt.
22	Reducera kostnaderna för köpta platser inom vård- och omsorgsboende	Ny bedömning kommer att ske efter årsskiftet 2016/2017 då det är möjligt att jämföra kostnadsnivå för externa platser med genomsnittskostnaden under 2015.
23	Genomföra en översyn angående avgifter	Förändringarna beräknas ge ökade intäkter med 2,5 mnkr 2016. Totalt ger kostavgifterna och avgifter för vård o omsorg under 2016 intäkter med cirka 35,5 mnkr jämfört med 2015 års intäkter på 31,0 mnkr. Av dessa kan 2 mnkr kopplas till volymökning och resten till justeringar i avgiftssystemet.

Då äldrenämnden 2016-02-24 behandlade rapporten från genomlysningen, beslutades om att nedanstående åtgärder skulle vidtas:

Nr	Åtgärd	Effekter
1	Riktlinjerna för biståndshandläggning uppdateras	Genomfört Inga mätbara ekonomiska effekter
2	Resursfördelningssystemet uppdaterat	Genomfört(se punkt 17 ovan)
3	Gemensam utredning för gränsdragning mellan socialförvaltning/äldreförvaltning	Genomfört Nollsummespel i fråga om kostnadsfördelning, men klara

		verksamhetsmässiga samordningsvinster.
4	Granskning av biståndshandläggningen systematiseras och genomförs 2 ggr/år. En övergripande granskning och en fördjupad granskning årligen.	Påbörjat 2015, ska fortsätta 2016. Ärendedragningar genomförs kontinuerligt.
5	Införande av IBIC	Projekt för införande har påbörjats och genomförs enligt plan Ingen ekonomisk effekt
6	Ta fram ett program för kompetensutveckling för biståndshandläggarna	Genomförs i samverkan med Nestor.
7	Införa tid- och insatsregistering för utförd tid i hemtjänsten	Införandeprojekt har påbörjats.
8	Ta fram granskningsplan för avtals uppföljning och kvalitetsgranskning av all extern verksamhet	Påbörjat, resurs avsatt Ingen ekonomisk effekt
9	Analysera effekten av insatsen korttidsboende, inkl. växelboende och avlastning <ul style="list-style-type: none"> - Alternativa kostnader? - Minskar efterfrågan på boende? 	Påbörjat. Eventuellt ska extern resurs anlitas.
10	Analysera effekten av insatsen dagverksamhet <ul style="list-style-type: none"> - Alternativa kostnader? - Minskar efterfrågan på boende? 	Påbörjat. Eventuellt ska extern resurs anlitas.

4. SLUTSATSER

Två genomförda åtgärder genererar omfattande besparingseffekter: Översynen av resursfördelningsmodeller beräknas ge en besparingseffekt 2016 på cirka 13,5 mkr 2016. Besparingseffekten 2017 beräknas bli ytterligare 7 mnkr. Det är framför allt avskaffandet av ersättning utifrån vårdresursmätning som genererar denna effekt.

Den andra åtgärden som genererat en större besparingseffekt är översynen av avgifterna för insatserna. Genom denna åtgärd har intäkterna ökat med

2,5 mkr på årsbasis. Övriga beslutade åtgärder har haft betydelse för kvalitet och utförande men har mer begränsade effekter för den totala resursförbrukningen.

Den totala ekonomiska effekten av genomförda åtgärder bedöms för 2016 vara cirka 17,8 mnkr. Den tillkommande effekten 2017 beräknas vara 7,6 mnkr.